

Studentu skaits nesarūk

Aug interese par inženierzinātnēm un medicīnu, populāra ekonomika un jurisprudences

VIDEOKLIS

Andreja Upiša Skriveru vidusskolas absolvente **Daiga Vaivode** (19 gadi): "Pieteicos studijām Rīgas Stradiņa universitātē, jo vēlos kļūt par ārsti. Manuprāt, šī ir interesanta profesija, tieša, studiju laikā jāmacās daudz un nopietni, tāpat pēcāk nemitīgi jāpapildina zināšanas. Šādu izvēli izdarīju pavisam nesen, iepriekš apsvēru iespēju studēt ekonomiku, taču mainījās intereses, tādējādi arī izvēle. Konkurss bija liels, tomēr uzņemšanas rezultāti jau ir zināmi un esmu priedzīga, ka konkursu esmu izturējusi. Šobrīd vēl neesmu izlēmusi, kādu ārsta specialitāti izvēlēšos, jo domāju, ka, uzsākot studijas, daudz kas kļūs skaidrāks."

Šimtiem jauniešu vēlas studēt jurista Aivara Endziņa (augšā pa kreisi), ārsta Andreja Ērgla (augšā pa labi), arhitekta Gunāra Birkerta un "Latvijas Avīzes" žurnālistes Māras Libekas izvēlētās profesijas.

ALVIS KAVALERIS

Pavērsieni studentu uzņemšanā pārsteiguši Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) vadību. Šogad saņemts rekordliels pieteikumu skaits studijām Medicīnas fakultātē – 525 (pērn 451). Pirmo vietu ieņem zobārstniecība, tālāk fizioterapija, farmācija un medicīna. Pastiprinātu interesi par medicīnas studijām RSU Medicīnas fakultātes dekāns Ardis Platkājis skaidro ar augstu izglītības kvalitāti un tās konkurētspēju pasaules tirgū. Tiesa, mazinājusies ir interese par sociālo zinātņu studiju programmām. Tomēr starptautisko attiecību – Eiropas studiju programma ir pieprasīta un ieņem līderpozīciju sociālo zinātņu studiju programmu vidū. Lai arī iepriekš daudz runāts par ekonomistu un juristu, kā arī citu sociālo

zinātņu speciālistu pārprodukciju, aizvien pieprasītas ir tiesību zinātņu, starptautiskā marketinga un reklāmas, kā arī žurnālistikas studiju programmas. Līdzīga situācija arī Latvijas Universitātē (LU), kur pamatstudijās tiesību zinātnēs ir 646 pieteikumi, ekonomikā – 759, komunikāciju zinātnē – 1042. Turpretim, kamēr RSU, pateicoties Eiropas Savienības struktūrfondu finansējumam, bezmaksas studijām četrās pamatspecialitātes studiju programmā "Māzsinības" saņēmusi 899 pieteikumus, LU māzsinību studiju programmā, kur paredzētas 10 budžeta vietas un 30 maksas vietas, saņemts viens vienīgs pieteikums. Taču līdzīgi kā RSU arī LU Medicīnas fakultāte šogad saņēmusi pārsteidzoši lielu pieteikumu skaitu ārstniecības profesionālās augstākās izglītības programmā – 464. Tas ir par 120 pieteikumiem

vairāk nekā 2008. gadā. Vēl LU šogad populāras ir datorzinātņu, angļu filoloģijas, politikas zinātņu, starptautisko ekonomisko attiecību un vēstures studiju programmas.

Uzplaukums inženierzinātnēs

Gan darba devēji, gan izglītības eksperti vairākkārt uzsveruši, ka inženierzinātnēs ir mūsu nākotne. Šķiet, daļa nākamo studentu šo vēsti ir sadzirdējuši – Rīgas Tehniskajā universitātē (RTU) uz 1920 valsts budžeta finansētajām studiju vietām saņemti 8928 pieteikumi. Kā ierasts, sūrs konkurss ir arhitektūras studiju programmā, kur uz vienu valsts finansētu studiju vietu pretendē deviņi cilvēki. Pārsteidzoši liels konkurss šogad ir vairākās inženierzinātņu programmās: "Aviācijas transports" (četri pretendenti

uz vienu valsts finansētu studiju vietu); "Geomātika", "Ķīmijas tehnoloģija", "Mehatronika" (tris kandidāti uz vienu budžeta vietu). Popularitāti ieguvusi arī jaunā pamatstudiju programma "Finanšu inženierija" (seši cilvēki uz vienu budžeta vietu).

Arvien ir interese par Inženierekonomikas un vadības fakultātes programmām – "Starptautisko ekonomisko sakaru organizēšana un vadība" (19 kandidāti uz vienu studiju vietu), "Uzņēmējdarbības loģistika" (12 cilvēki uz vienu vietu), "Muitas un nodokļu administrēšana" (9 pretendenti uz vienu vietu). Toties, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, samazinājies konkurss programām "Būvniecība" – pagājušajā gadā pieci, šogad trīs pretendenti uz vienu studiju vietu. "Šogad pirmo reizi vidusskolēniem bija jākāro centralizētais eksāmens matemātikā. Iepriekš daļa sko-

lēnu izvēlējās eksāmenu citā mācību priekšmetā, jo nebija pārliecināti par savām matemātikas zināšanām. Taču eksāmena vērtējums matemātikā ir obligāts nosacījums, lai studētu RTU. Iespējams, tādēļ interese par inženierzinātnēm šogad ir lielāka," uzskata RTU rektors Ivars Knēts.

Banku augstskolas (BA) studiju prorektora referente Diāna Auziņa teic, ka nav īpašu atšķirību starp studentu uzņemšanas tendencēm pērn un šogad. Tiesa, ir sarūcis pretendentu skaits. Savukārt BA sabiedrisko attiecību speciālists Lauris Kupčs pastāstīja, ka jaunieši nākotnē raugās ar optimismu. "Vairākums pretendentu ignorējuši gan ekonomisko krīzi, gan citas grūtības. Reflektanti jau iepriekš vēlējušies studēt BA, tādēļ jau laikus sākusi iekrāt un plānot savu izdevumus, lai pēcāk varētu samaksāt par studijām," stāsta L. Kupčs. Taču augstskola rūpējusies arī par tiem studentiem, kam grūti apmaksāt studijas.

Studentu skaits nesarūk

Turpinājums no 9. lpp.

Proti, BA izveidojusi garantiju fondu, tajā uzkrātie līdzekļi kalpos par nodrošinājumu studiju kredītu saņemšanai SEB bankā. "Garantiju fonds galvos par studentiem, kuriem neizdodas saņemt valsts garantētu aizdevumu vai komerckredītu studijām, jo nav sava galvotāja vai nav regulāru ienākumu," teic L. Kupčs.

Reģionos mazāka interese par neklātieni

Arī Kurzemē – Liepājas universitātē – beigusies reflektantu uzņemšana. Šogad saņemti 1046 pieteikumi, pilna laika studijām – 946, bet nepilna laika studijās interesentu skaits būtiski samazinājies – 100 pieteikumi. Vispopulārākās pilna laika pamatstudiju programmas tāpat kā pērn – "Tūrisma vadība", "Iestādes un uzņēmuma vadība", kur saņemti 100 un 78 pieteikumi. Lielākais reflektantu konkurss – 17 pretendenti uz vienu budžeta vietu – ir jaunajā pamatstudiju programmā "Komunikācijas vadība", pēcāk "Kultūras vadība" – 16, "Ārējo sakaru vadība" – 13,3 un "Tūrisma vadība" – 10 pieteikumi. Savukārt pieprasītākās nepilna laika pamatstudiju programmas ir "Pirmsskolas izglītības skolotājs", "Skolotājs" un "Iestādes un uzņēmuma vadība".

Turpretim Latgalē – Rēzeknes augstskolā (RA) – šogad pamatstudijās saņemti vairāk nekā tūkstoš pieteikumi, no kuriem 412 pretendentiem iespējams studēt valsts finansētās studiju vietās. Līdzīgi kā pērn maz pieteikumu saņemts neklātienē studijām, tādēļ augstskolas vadība lē-

Studējošo skaits Latvijā

Gads	Studentu skaits
1990./91.	46 000
1991./92.	46 300
1992./93.	41 900
1993./94.	37 500
1994./95.	39 260
1995./96.	46 696
1996./97.	56 187
1997./98.	64 948
1998./99.	76 620
1999./00.	89 510
2000./01.	101 270
2001./02.	110 500
2002./03.	118 845
2003./04.	126 756
2004./05.	131 072
2005./06.	130 693
2006./07.	129 503
2007./08.	127 050
2008./09.	125 350

Skaitļi liecina, ka kaut arī nedaudz, tomēr ik gadu kopš 2004./2005. akadēmiskā gada, studentu skaits nedaudz kritas.

musi rīkot papildu uzņemšanu līdz 14. augustam.

"Šogad aktivitāte, piesakoties studijām, ir lielāka. Reģionālajai augstskolai šis ir lielisks rādītājs, dažādās studiju programmās izveidojies konkurss no trim līdz pat sešiem, septiņiem pretendentiem uz vienu studiju vietu. Visvairāk jauniešus ieinteresējusi ekonomika ar dažādām specializācijām. Reflektanti zina, ka ekonomistu valstī netrūkst, taču, viņuprāt, nepieciešami labāki speciālisti," stāsta RA studiju prorektore Angelika Juško-Štekele. Tāpat lielāka interese, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, ir inženierzinātņu studiju programmās – "Mehatronika", "Vides inženierija", "Programmēšanas inženierija" un "Būvniecība". Pretendentu skaita pieaugumu A. Juško-Štekele skaidro ar ekonomisko situāciju – studijas reģionos ir lētākas, tāpat ikdienas izdevumi mazāki, turklāt jaunieši no Latgales labprātāk paliek tuvāk mājām, tādējādi ietaupot.